

OBVEŠČEVALEC

LETO VI

LITIJA, 1965

ST. 7—8

Ugodni pokazatelji tudi v devetmesečnem obdobju 1965

Ugodni proizvodni in finančni rezultati poslovanja v devetmesečnem obdobju potrjujejo, da proizvodna dinamika tudi po reformi ni slabša.

Ugotavljanje notranjih rezerv, iskanje in osvajanje take proizvodnje, ki je ekonomičnejša za nas in zanimivejša za tržišče, večanje produktivnosti, zboljšanje kvalitete, boljše izkoriščanje kapacitet ter znižanje stroškov obratne in upravno prodajne režije, je postala stalna oblika dela v našem kolektivu.

Oglejmo si samo nekaj pokazateljev, ki kot celota ilustrirajo naše poslovanje in prizadevanje kolektiva za ustvarjanje čim boljših rezultatov.

Fizični obseg proizvodnje v odnosu na postavljene planske obveznosti, je bil realiziran takole:

Opis	v tonah				
	Enojna preja	Sukana preja	Previta preja		Stročnice
			enojna	sukana	
Efektivna: izvršeno	3383	950	324	326	251
plan	3454	935	235	334	241
indeks	97,9	101,7	137,8	97,5	104,1

Proizvodnja enojne preje je količinsko za 2,1% pod planom, medtem ko beležimo pri nadaljnji predelavi enojne preje tj. pri sukanju in previjanju preje na križne navitke, prekoračitev plana. Tudi pomožna proizvodna enota stročnarna je prekoračila plansko obveznost za 4,1%. Proizvodnja te enote je večja od dejanskih potreb, zato smo viške prodali drugim podjetjem.

Neizvršitev proizvodnega programa pri enojni preji je treba pripisati v prvi vrsti desortiranosti surovin, kar je imelo za posledico česte menjave ter spreminjanje proizvodnega programa. Naslednji vzrok, ki je tudi občutno vplival na neizvršitev plana lahko smatramo zakasnelo montažo prstančevih strojev v začetku letošnjega leta. Pri izdelavi elaborata za prehod na 42-urni tednik smo računali, da bo dobavitelj »Krušnik« dobavil in montiral 8 prstančevih strojev že do konca leta 1964. Vendar se kljub zagotovitvi tega podjetja, da bodo svoje obveznosti pravočasno izvršili, to ni zgodilo, tako, da so stroji stekli šele v marcu. Res je, da smo skušali izpad nepravočasne montaže strojev nadoknaditi z nadurnim delom, vendar nam to ni uspelo v celoti. Kljub temu, da je izpad minimalen, saj znaša komaj 2,1%, ga do konca leta ne bomo mogli nadoknaditi, ker imamo poleg ostalih težav še težave s pomanjkanjem električne energije zaradi redukcije.

Ko pa ugotovljamo vpliv tega izpada na finančni rezultat ugotovimo, da manjša količinska proizvodnja ne vpliva v tolikšni meri na končni uspeh, če izgubo nadoknadimo s proizvodnjo preje takšnega asortimana, pri katerem dosežemo večje dobičke. Tu je mišljena predvsem proizvodnja sintetične preje. Vsekakor pa lahko računamo, da bodo planske obveznosti v sukalnici in stročnarni precej presežene.

Do enakih ugotovitev kot pri realizaciji planskih obveznosti pridemo, ko primerjamo letošnje količinske dosežke z lanskoletnimi. Pri posamezni skupini proizvodov je bila dosežena naslednja dinamika proizvodnje, izražena v indeksih:

Indeks 1965/1964

— enojna preja	94,2
— sukana preja	119,7
— previta preja	208,7
— stročnice	104,4
— celokup. proizvod. podjetja	102,6

Proizvodnja enojne preje je za 5,8% nižja. Torej je tu izpad še večji kot pri planu, čeprav moramo upoštevati, da je bila v letu 1964 tako visoka proizvodnja dosežena le ob nenormalnem obratovanju, saj je bilo samo v nadurnem delu proizvedeno 138 ton preje. Zato je bil tudi plan za leto 1965 postavljen nižje od dosežka v letu 1964, ker nismo predvidevali nadurnega dela. Marsikdo bi potemtakem dejal: saj smo tudi v letošnjem letu opravili veliko nadur. Res je, vendar so bile te nadure potrebne predvsem v začetku leta zaradi vzrokov, ki so navedeni že v uvodnem delu. Kasneje pa so bile omejene samo na predpredilnico, ki je postala zadnje čase ozko grlo našega proizvodnega procesa. Vzrok temu je predelava večjih količin sintetične preje, ki zahteva daljšo umetelavo v tem oddelku. Močan porast predelave umetnih vlaken nam pokaže naslednja struktura proizvedene enojne preje po asortimanu:

	1964/IX	1965/IX
— Skupaj	100,0	100,0
— bombažna preja	82,6	80,6
— stanična preja	16,7	13,0
— sintetična preja	0,7	6,4

Kljub nižji proizvodnji pa je produktivnost porastla. Posamezne proizvodne delovne skupnosti so dosegle zadovoljive uspehe v pogledu tehnične produktivnosti, ki se kaže v tem koliko ur potrebujemo, da proizvedemo 100 kg proizvodov (HOK-i).

	Doseženi HOK-1			Indeks 1965 : 64
	1963/IX	1964/IX	1965/IX	
— DS predilnica	21,98	18,61	17,35	93,2
— DS sukalnica-sukanje	21,11	20,59	17,16	85,5
— DS sukalnica-previjanje	9,71	9,17	7,46	81,4
— DS stročnarna	11,27	13,09	12,31	94,0

Iz tega sledi, da se je tehnična produktivnost povečala v

— DS predilnice	6,8 %
— DS sukalnice-sukanje	14,5 %
— DS sukalnice-previjanje	18,6 %
— stročnarni	6,0 %

Vzeto podjetje, kot celota, pa se je tehnična produktivnost povečala za 10,7 %.

Ko pa ugotovljamo družbeno produktivnost, tj. produktivnost merjeno skozi dinar, pa beležimo precej večji porast v odnosu na lanskoletno obdobje, saj se je le-ta povečala za 38,9 %.

Vsekakor je zanimiva primerjava dinamike produktivnosti od leta 1961 dalje, merjeno skozi količino in dinar.

	Produktivnost izražena v din	
	tehnična	družbena
1961/IX	100,0	100,0
1962/IX	109,0	100,3
1963/IX	109,9	87,7
1964/IX	129,5	121,7
1965/IX	143,4	169,1

Tu vidimo, da je tehnična produktivnost naraščala vključno do leta 1965, medtem ko družbena produktivnost nazaduje v letu 1963, v letu 1964 se zopet dvigne, najvišji porast pa beležimo v letošnjem letu. Iz tega se vidi, da je bila preorientacija proizvodnje na predelavo umetnih vlaken pravilna, čeprav je to vplivalo na količinski obseg proizvodnje. Priznati pa moramo, da je na dobri rezultat nekoliko vplivala tudi večja proizvodnja v delovni skupnosti sukalnice.

Vzporedno s porastom, tako tehnične kot družbene produktivnosti, so se večali tudi osebni dohodki. Na koncu devetmesečnega obdobja beležimo že za 26,2 % večje osebne dohodka kot v istem razdobju lanskega leta. Porast osebnih dohodkov je v skladu s produktivnostjo.

Če pogledamo skupno maso sredstev, ki smo jih namenili za osebne dohodka, pa je ta višja od povprečnega zaslužka. Porast osebnih dohodkov na zaposlenega znaša za 26,2 %, medtem ko znaša porast sredstev namenjenih za OD za 31,8 %.

Del dohodka namenjen za OD je res večji, vendar se je del teh sredstev porabil za OD novo zaposlene delovne sile. V obdobju preteklega leta je znašala povprečna zaposlitev na dan 765 ljudi, letos pa 804, torej je delovna sila porastla za 5,1 %. Drugo kar je bolj zaskrbljujoče kot večja zaposlitev, pa je odsotnost z dela. Lansko leto je bilo odsotnih z dela dnevno po 125 ljudi, kar znaša 16,3 % od celotno zaposlenih, medtem ko znaša dnevna odsotnost z dela v letošnjem letu 130 delavcev. Odsotnost je v strukturi zaposlenih ostala skoraj enaka, kljub temu, da je bilo mnogo truda vloženega v to, da bi izostanke znižali na minimum, ker povzročajo velike motnje v proizvodnji. Ugotovljamo tudi, da so izostanki marsikdaj neopravičeni in da nekateri izkoriščajo bolniški stalež v druge namene kot npr. za razna domača dela.

Pri zaposlenih smo zabeležili porast, obratno pa zasledimo pri delovnih urah. Delovne ure so v odnosu na lansko leto zmanjšane za 6,3 %, kar je povzročilo skrajšanje delovnega časa.

Proizvodnjo, ki smo jo dosegli v letošnjem letu, smo tudi v celoti prodali, pri tem pa dosegli mnogo boljši izržek po kg kot v preteklem obdobju. Povprečna izržena cena za kg preje je bila v 1963 letu 847 din, v 1964 letu 896 din, v letu 1965 pa smo izržili za kg 1163 din, kar je za 29 % več kot v preteklem letu. Na višjo izrženo ceno ima vsekakor vpliv večja

dodelava osnovnega proizvoda tj. enojne preje, ker smo s sukanjem in previjanjem vložili več dela v proizvodnjo. Naslednji činitelj, ki ga tudi ne smemo zanemariti in je tudi bistveno pripomogel k višji izrženi ceni, pa je sintetična preja, ki je dva do trikrat dražja od bombažne. Nekoliko pa je tudi vplivala na višjo ceno nova cena po reformi. Vzporedno z porastom prodajne cene preji pa je naraščala tudi cena reprodukcijskega materiala. Samo od leta 1964 pa do danes se je cena za kg vlaken povečala od 531 na 657 din.

V letošnjem letu smo polagali veliko pažnje izterjavi dolžnikov, vendar so kljub temu porastli od lanskoletnih 292 milij. na 709 milij.

Tu že nekoliko zasledimo vpliv reforme, ko je podjetjem pričelo primanjkovati obratnih sredstev zaradi dražjih surovin. Na visoko stanje dolžnikov vpliva tudi sintetična preja in višje cene po reformi.

Podjetje je zaradi uvoza surovine bilo obvezano, da del svoje proizvodnje direktno izvozi, del pa indirektno preko tkalnic. Svojo obveznost v redu izpolnjujemo, zato se je tudi izvoz v devetmesečnem obdobju povečal v primerjavi s preteklim letom za 8,9 %.

Zaloga preje se je znižala od vrednostno 157 milij. v začetku leta na 56 milij. ob koncu obračunske dobe, kar dokazuje, da smo v devetmesečnem obdobju prodali tudi del zalog iz preteklega leta.

Investicijske naložbe so se povečale v primerjavi s preteklim letom za 9,4 %. Tu gre predvsem za 8 prstančnih strojev, ki so pričeli obratovati v začetku letošnjega leta. Večjih investicij podjetje v letošnjem letu ni imelo. Kljub investicijam v zadnjem obdobju je iztrošenost delovnih priprav visoka. Po knjigovodskih podatkih znaša sposobnost delovnih priprav le 42 %.

Kljub visoki proizvodnji, ki smo jo dosegli v devetmesečnem obdobju, pa smo razpolagali s istim obsegom sredstev. Na eni strani visoki dolžniki in dražji reprodukcijski material, na drugi strani pa plačila surovin z avansi, je povzročilo pri poslovanju velike težave. Zato bomo morali v bodoče precejšen del sredstev, ki jih bomo ustvarili v letošnjem letu, vložiti v poslovni sklad, da bomo lahko v naslednjem letu normalno poslovali. Kroženje obratnih sredstev se je izboljšalo v letošnjem letu za 30 %, saj so se sredstva časovno enkrat obrnila že v 64 dneh, medtem, ko je bil časovni cikel v lanskem letu 84 dni.

Spremenjen asortiman proizvodnje, ter nove cene po reformi, so vplivale, da se je povečala vrednost proizvodnje od lanskoletnih 3248 milij. na 4101 milij. Pri tem smo dosegli 422 milij. dobička, lansko leto pa le 211 milij.

Zaradi že prej omenjenih visokih dolžnikov je tudi celoten dohodek nekoliko nižji od vrednosti proizvodnje in znaša 3919 milij. Pravo sliko gospodarskega uspeha pa nam da razdelitev čistega dohodka v primerjavi z letom 1963, 1964 in 1965.

Razdelitev celotnega dohodka

	1963/IX	1964/IX	1965/IX	Indeks 1965/64
Celoten dohodek	2659	3265	3919	120,0
Materialni stroški	2084	2451	2847	116,1
Neto produkt	575	814	1072	131,7
Poslovni stroški	160	164	149	91,5
Vsi stroški v breme ČD	2244	2615	2996	114,6
Dohodek	415	649	923	142,2
Prispevek iz dohodka	62	97	112	115,5
Čisti dohodek	353	552	811	147,0
Osebni dohodki	316	459	584	127,2
Skladi	37	93	227	233,0

Slavnostno zasedanje delavskega sveta

Slavnostno zasedanje ob 15. obletnici prevzema upravljanja podjetja je otvorila predsednica DS tov. Lea Rapl.

Na zasedanju so bili navzoči člani delavskega sveta, upravnega odbora, predstavniki svetov delovnih skupnosti in političnih organizacij v podjetju.

Zasedanja so se udeležili tudi predstavniki Skupščine občine Litija, Občinskega komiteja ZK, Občinskega odbora SZDL in Občinskega sindikalnega sveta.

Predsednica delavskega sveta je v svojem poročilu orisala dosedanje delo samoupravnih organov od 9. septembra 1950, ko so izvoljeni organi samoupravljanja prevzeli v upravljanje tovarno, naporega dela naših delovnih ljudi po osvoboditvi in uspehov, ki jih je doseglo podjetje prav v zadnjem času.

Leta 1946 se je pričela graditi nova predpreditnica, leta 1954 so bila zgrajena nova skladišča in leta 1956 se je pričela načrtna obnova strojnega parka in urejanje tehnološkega postopka. Konec leta 1961 je imela predilnica 27 460 vreten, do konca leta 1964 se je število povečalo na 34 588 vreten, v letošnjem prvem polletju pa se je dvignilo na 37 484 vreten. Ojačal se je tudi obrat sukalnice, ki ima 4968 vreten. V lanskem letu je bila v zvezi z uvajanjem nove proizvodnje — staničnih, sintetičnih in barvanih vlaken — izvršena montaža in rekonstrukcija čistilnih strojev, nadalje montaža pneumafil naprav v predilnici I in II, rekonstrukcija 8 prstančnih strojev, transformatorske postaje, pričela se je montaža klime naprave, ki je zaključena v letošnjem letu. V sukalnici so bili montirani 3 sukalni in 1 dublirni stroj. V letošnjem letu je bilo montiranih zopet 8 prstančnih strojev in v zadnjem času 11 strojev za obrat česalnice, ki se je prav za tovarniški praznik vstavil v pogon.

V zadnjih 10 letih je bilo za potrebe članov kolektiva zgrajenih 115 stanovanj in nekaj sob za samske osebe v skupni vrednosti nekaj nad 367 milijonov. V letošnjem letu je v gradnji 21-stanovanjski blok, ki bo stal preko 100 milijonov.

Nadalje je omenila v svojem poročilu še skrb za družbeno prehrano, Počitniški dom, zobno ambulanto v podjetju, zdravstveno posvetovalnico in drugo.

Iz poročila je bilo nadalje razvidno, da je proizvodnja enojne preje sedaj v primerjavi z letom 1950 višja za 40%, sukana preja za 360%, previta enojna preja za 195% in previta sukana preja za 101%, proizvodnja v stročnarni pa za 219%.

V letošnjem letu smo se intenzivno vključili v proizvodnjo oz. predelavo sintetičnih vlaken, saj znaša dosežena produkcija v I. polovici letošnjega leta 128 ton preje.

Intenzivno smo se vključili tudi v izvoz in v celoti izpolnjujemo naše planske obveznosti.

Dohodek podjetja se je v primerjavi z lanskim letom povečal za 59%.

Povprečni osebni dohodki so se povzpeli na 50 000 din povprečno mesečno na zaposlenega. Skladi podjetja znašajo v I. polovici leta 166 milijonov in so višji kot katerikoli leto doslej.

Tudi rentabilnost se je izboljšala. Na 100 din vloženih sredstev smo dosegli 38 din narodnega dohodka, medtem ko smo v istem razdobju lanskega leta dosegli 27 din.

Dohodek na delavca se je povečal za 50%.

Vsi ti rezultati kažejo, da smo v prvi polovici leta dobro gospodarili in da nas gospodarska reforma ni dobila nepripravljene. Vsekakor pa bomo morali v novih pogojih vložiti vse napore, da bomo obdržali doseženi uspeh oz. ga še povečali. Sleherni proizvajalec se bo moral vključiti v intenzivno gospodarjenje. Poseben poudarek bomo morali dati znižanju stroškov in kvalitetni proizvodnji.

Ob zaključku slavnostnega zasedanja se je zahvalila vsem onim, ki so vlagali trud za uspeh našega podjetja, zlasti še ženam, ki še v ne dovolj urejenih razmerah v ogromni večini prispevajo, kar le morejo.

Nato so bili vsi navzoči povabljeni na ogled novega oddelka česalnice.

L. R.

Delo delavskega sveta in upravnega odbora

Na zasedanju dne 6. 8. 1965 je delavski svet:

— bil seznanjen z novimi gospodarskimi ukrepi, ki jih je sprejela Zvezna skupščina.

DS je priporočil komercialni in tehnični službi, naj se čimbolj forsira proizvodnja sintetične zaradi ugodnih pogojev tega artikla na tržišču.

Potrdil je povečanje cen naših proizvodov in sicer:

— bombažna preja za 37%

— stanična preja za 10%

— sintetična preja za 16%

— Potrdil je predlog Komisije za pregled izračuna osebnih dohodkov, da se masa za osebne dohodke začasno poveča za 20% in se ta sredstva dodelijo delovnim skupnostim, in se razdelijo med člane kolektiva po ustvarjenem učinku. Sklep velja vključno za mesec julij in toliko časa, dokler ne bodo izdelana nova merila za delitev osebnih dohodkov.

— Odobril je odpise naslednjih osnovnih sredstev, ker so popolnoma iztrošena in izključena iz obratovanja: 3 raztezalke, 1 zidni ventilator, 1 računski stroj, 2 bateurja, 4 pneumafil razdelilne komore. Vsi navedeni predmeti so brez sedanje vrednosti in se ocenijo delno kot siva litina, ostalo pa kot staro železo, v skupni teži 10 000 kg, ter se proda po dnevni tržni ceni.

— DS je obravnaval in vzel na znanje odločbo Službe družbenega knjigovodstva o pregledu zaključnega računa za leto 1964.

— Potrdil je zvišanje dnevnic in sicer:

od dosedanjih 3000 — na 4500 din

od dosedanjih 2500 — na 4000 din

Nadomestilo za vožnje z lastnim avtomobilom se poveča od dosedanjih 45 na 55 din za prevozniki km.

— DS se je strinjal s tem, da preneha z delom v podjetju tov. Lapornik Stane, ključavničar, na njegovo željo, zaradi odhoda na delo v tujino. Ne daje pa mu garancije za ponovno zaposlitev po vrnitvi v domovino.

— Sklenil je, da se odobri izplačilo osebnih dohodkov iz obveznega dela rezervnega sklada v primeru, da je blokiran žiro račun ali pa so nezadostna sredstva na žiro računu. Ta sklep velja, dokler traja mandatna doba sedanjega delavskega sveta.

Na zasedanju dne 25. avgusta 1965 pa je delavski svet sklepal o naslednjem:

— Potrdil je predloge delovnih skupnosti, ki so se odločile za dosednji turnus dela.

Potrdil je predlog uprave za delo v 8-urnem delavniku in vsako četrto soboto, tri sobote pa so proste.

Nov delovni čas v upravi se uvede s 1. septembrom 1965.

— Vzel je na znanje poročilo odn. odločbe Službe družbenega knjigovodstva o pregledu zaključnega računa za Obrat družbene prehrane in Počitniški dom za leto 1964.

— Vzel je na znanje poročilo o izvršenem podaljšanjem delovnem času v juliju 1965.

Potrdil je podaljšani delovni čas za september.

— Obravnaval je poročilo komisije za sklenitev in prenehanje delovnih razmerij za I. polletje 1965.

— DS ni mogel dokončno obravnavati sklepa stanovanjske komisije o dodelitvi garsionere na Ponoviški

Delo delavskega sveta

c. 17 tov. Kuhelj Slavki, ker se je ona, po izjavah člana DS, medtem že vselila v drugo stanovanje. Zadevo daje nazaj Stanovanjski komisiji v ponovno obravnavo.

Glede stanovanjske zadeve Požunovih pa DS priporoča Stanovanjski komisiji, da skuša rešiti problem tako, da preseli Požun Avgusta v izpraznjeno Korbarjevo sobo v samskem domu, Rozalija pa ima možnost stanovati v Dekliškem domu.

— Zaradi nepopolnih podatkov, ker še ni bilo odgovora odn. mnenja zdravnika v zadevi Dolanc Franciške, DS o pritožbi glede na odredbo kontrolorja o ustavitvi nadomestila, še ni mogel razpravljati odn. sklepati.

— Sklenil je, da letošnji tovarniški praznik 9. september ne bo dela prost dan. Ta dan bo ves kolektiv delal in se plačilo za delo poveča za 100 %.

— Potrdil je razpis štipendij in sicer dve mesti na Srednji tehniški tekstilni šoli Kranj, predilski odsek in eno mesto na Tekstilni fakulteti. V poštrev za štipendiranje pridejo moški.

— Odobril je povišanje štipendij in je višina naslednja:

- za srednje šole od 12 000 din do 19 000 din
- za višje šole od 19 000 din do 22 000 din
- za visoke šole od 19 000 din do 26 000 din

Na zasedanju dne 28. 9. 1965 pa je delavski svet:

— Sprejel dopolnilo k 8. sklepu prejšnjega zasedanja in sicer, da se dodatnih 100 % plačila za delo na dan tovarniškega praznika izplača le tistim članom kolektiva, ki so bili dne 9. 9. 1965 na delu.

— Člani delavskega sveta so obravnavali primer hujske kršitve delovne dolžnosti Gerečnik Angele, delavke v stročnarni in Obreza Jakoba, delavca pri zidarjih in so smatrali, da sta kriva hujske kršitve delovne dolžnosti.

— DS je s tajnim glasovanjem soglasno potrdil izključitev Gerečnik Angele iz kolektiva.

— Z večino glasov članov delavskega sveta je bila potrjena tudi izključitev tov. Obreza Jakoba.

— Vzel je na znanje poročilo direktorja o rezultatih podjetja za 8 mesecev letošnjega leta.

— Potrdil je predlog UO za uvedbo naslednjih delovnih mest:

1. Vodja česalnice	1 VK	430 točk
2. Česalka	6 K	245 točk
3. Raztezalka in dublirka	6 K	245 točk
4. Izdelovanje in popravilo česalnih glavnikov in grebenov	1 K	245 točk
5. Mojster čistilnice	1 VK	505 točk
6. Posluževanje Cotonie	2 K	245 točk
7. Vodja zbiralnice cevok	1 VK	385 točk
8. Študij in organizacija dela v čistilnici, predpredilnici in predilnici	1 VSU	505 točk
9. Študij in organizacija dela v sukalnici, previjalnici, stročnarni, vlagalnici	1 VSU	505 točk

Predlog je bil dan v razpravo po postopku in bo o njem dokončno ponovno odločal delavski svet.

— Potrdil je plan porabe surovin za leto 1966 in sicer:

- 4633 ton bombaža
- 859 ton cel vlakna
- 645 ton sintetičnega vlakna.

— Sprejel je naslednja začasna sklepa iz delovnih razmerij, dokler ne bodo sprejeti ustrezni pravilniki:

a) Potrdi se potek disciplinskega postopka kot je bil predlagan s tem, da se obdolženec, ki je huje kršil delovne dolžnosti, 5 dni pred obravnavo na delavskem svetu obvesti o razpravi in da ima možnost zagovora na delavskem svetu sam ali pooblasti za to zagovornika in da mora DS pred izrekanjem kazni odpusta glasovati najprej o krivdi.

b) Komisija za sklenitev in prenehanje delovnih razmerij se preimenuje v komisijo za delovna razmerja, ki naj pripravlja material za upravni odbor, delavski svet in svete delovnih skupnosti, ki so pooblašteni za sprejemanje nove delovne sile.

— Tov. Belec Sonji, dijakinji III. letnika Tekstilne srednje šole v Kranju se dodeli štipendija brez obveznosti za zaposlitev v našem podjetju, ker ni potrebe po ženskih tekstilnih tehnikih.

— DS ni ugodil pritožbi tov. Dolanc Franciške za povrnitev nadomestila za čas bolniškega staleža za 4 dni, ker je v času zdravljenja kršila navodila lečečega zdravnika.

— Odobril je prodajo osebnega avtomobila Zastava Fiat 1400 in sicer kolikor se doseže knjižna vrednost se proda neposrednemu ponudniku, sicer pa z licitacijo, v skrajnem primeru pa privatniku po obstoječih predpisih po najvišji možni doseženi ceni.

— Vzel je na znanje poročilo o izvršenem podaljšanjem delovnem času za avgust 1965.

— Službi družbenega knjigovodstva Litija se izda nepreklicni nalog, da se vsa sredstva na vpogled na vseh naših računih vodijo kot depozit na vpogled za račun Komunalne banke Ljubljana. Sklep velja za vse račune pri službi družbenega knjigovodstva.

— Delavski svet je soglasno sprejel spremenjeno pogodbo o ustanovitvi Poslovnega združenja tekstilne industrije v celoti, tako kot se glasi prečiščeno besedilo, ki ga je sprejel upravni odbor Poslovnega združenja na svoji seji dne 24. 8. 1965.

— DS je odobril predlog zaposlenih v sektorju vzdrževanja, da se uvede za njihov sektor enak turnus dela kot ga ima skupnost uprave, tj. 3 sobote proste, 4. soboto pa delajo in to izmenoma v obliki dežurstva.

— Iz sredstev za strokovno izobraževanje v podjetju se odobri 1,5 milijona din za strokovno šolstvo.

— Garsionera na Ponoviški c, 17, ki je bila prvotno dodeljena tov. Kuhelj Slavki ter nato Udir Jožefi, se dodeli bratu in sestri Požunovima, ki sta se vanjo že nasilno vselila. Prijava pri sodniku za prekrške pa se uveljavlja zaradi nasilne vselitve in kaznovanja.

— DS je vzel na znanje priporočilo Občinske skupščine Litija za izvajanje ukrepov gospodarske reforme.

Upravni odbor pa je poleg zadev, ki jih je obravnaval tudi delavski svet sklepal še o naslednjem:

na seji dne 20. 7. 1965

— vzel na znanje plan službenih potovanj za mesec julij 1965 in naknadno potrdil neplanirana izvršena službena potovanja v mesecu juniju 1965.

— Obravnaval je prošnjo tov. Vidovič Gojka za sprejem na delovno mesto vodja tehničnega sektorja, ki je bilo razpisano. Imenovani je izpolnjeval pogoje, ki se zahtevajo za to delovno mesto in je UO prošnjo ugodno rešil tako, da je bil imenovani sprejet v delovno razmerje s 1. 9. 1965.

— Odobril je tromesečno prostovoljno prakso tov. Horjak Nevenki za tehnično risanje v tehničnem sektorju.

— Odobril je Počitniškemu domu za sezono 1965 100 000 din sklada za reprezentanco.

dne 3. 9. 1965

je upravni odbor vzel na znanje, da je bil izpad produkcije par dni asortimanskega značaja. Surovine iz Reke so bile pravočasno odpremljene, normalni transport pa so zavrle poplavljenе ceste.

dne 27. 9. 1965

— Obravnaval in vzel je na znanje poslovno in proizvodno poročilo za mesec avgust.

— obravnaval je poročilo komisije o pripravah za izdelavo odn. korekture Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

— sklenil je, da je treba krožeči čistilec čistiti na vseh izmenah. Odgovorni naj se vežejo pri osebnem

in upravnega odbora

dohodku na deformirane kôpse in odpadke, če bi nastali zaradi malomarnega čiščenja.

— obravnaval je poročilo v zvezi z rekonstrukcijo v letošnjem letu in se strinjal z izvedeno rekonstrukcijo in modernizacijo strojnega parka v predpredilnici in v zvezi s tem z nabavo novih strojev in potrebnih strojnih delov.

— UO je odobril službeno potovanje v Zapadno Nemčijo v Süßen in Augsburg tov. Branku Peterci. Tam naj zaključijo posle v zvezi z nabavo rezervnih delov za prstančne stroje in urgira dobavo krožečih čistilcev za predilnico. Za potovanje se mu izplačajo 4 dnevnic v DM po obstoječih predpisih.

— Odobril je 7-dnevno potovanje v Zapadno Nemčijo k raznim firmam zaradi nabave rezervnih delov za rekonstrukcijo obstoječih strojev v predpredilnici tov. Jelnikar Antonu in Vidovič Gojku. Vsakemu se odobri 7 dnevnic v DM po obstoječih predpisih.

— Vzel je na znanje plan službenih potovanj za mesec september in oktober 1965 in naknadno potrdil neplanirana službena potovanja v mesecu juliju in avgustu 1965.

— Obravnaval je uvedbo novih delovnih mest in jo predlagal DS v potrditev.

— Obravnaval je predlog začasnih sklepov iz delovnih razmerij in jih predlagal DS v potrditev.

— Odobril je Malis Janezu kritje stroškov šolanja na Večerni tehniški srednji šoli pri Delavski univerzi Litija.

— Odobril je Pavliha Lojzetu, nadmojstru, kritje stroškov za obisk intenzivnega tečaja nemškega jezika pri Delavski univerzi Ljubljana.

— Sklenil je, da nihče ne sme iskati podatkov o plačah pred dokončnim izračunom v blagajni ali knjigovodstvu osebnih dohodkov, ker se s tem otežkoča delo odgovornih uslužbencev.

Delavski svet je na zasedanju dne 26. 10. 1965

— potrdil predložene periodične obračune za 9-mesečno obdobje za podjetje, Obrat družbene prehrane in Počitniški dom.

— vzel je na znanje poročilo o izvršenem podaljšanem delovnem času za september in potrdil plan podaljšanega delovnega časa za oktober in november 1965.

— Delavski svet ni potrdil včlanjenja v Investicijsko banko.

— Odobril je nabavo 40 kom. volnenih odev, 2 karnisi za kuhinjo in 10 ležalnih stolov, v skupni vrednosti 299 662 din iz amortizacije, ki pripada poslovnemu skladu Počitniškega doma.

— Sklenil je, da imajo člani kolektiva, ki bodo oddali kri v letošnjem letu za nagrado 1 prost dan, ki ga koristijo sporazumno s svojimi nadrejenimi.

— Odobril je štipendijo kot pomoč pri študiju tov. Prek Mariji za šolanje na Srednji tehniški tekstilni šoli v Kranju od 3. letnika dalje brez obveznosti podjetja za zaposlitev po končanem šolanju.

— DS je vzel na znanje priporočilo Komisije za štipendije glede pomoči pri študiju v obliki štipendije za otroke članov kolektiva v tem smislu, da se tudi te štipendije javno razpišejo po predhodnem sklepu delavskega sveta o številu takih štipendij. Na podlagi prijav bo komisija za štipendije predlagala štipendiste, dokončno izbiro pa potrdil UO tako kot pri ostalih štipendijah, kakor predvideva Pravilnik o štipendiranju.

DS smatra, da se take štipendije kot pomoč pri študiju še razpišejo v letošnjem letu. V ta namen naj se pregledajo še razpoložljiva sredstva in se o tem po roča na prihodnjem zasedanju, ko bo delavski svet o tem dokončno razpravjal.

— Glede na to, da bi zobna ambulanta v podjetju lahko trenutno sprejela več pacientov, kot je potreba članov kolektiva, se začasno zobozdravstvene usluge razširjajo na najožje svojce članov kolektiva. Otroci naj prihajajo v podjetje v spremstvu in opozorjeni, v katerih prostorih se lahko zadržujejo.

Upravni odbor je na seji dne 26. 10. 1965

— sklenil, da se osebu, ki je bilo zaposleno v Počitniškem domu, prizna za vestno delo primerna nagrada.

— vzel je na znanje periodični obračun za 9-mesečno poslovanje v letu 1965 za podjetje, obrat družbene prehrane in Počitniški dom in ga predlagal delavskemu svetu v potrditev v predloženi obliki.

— vzel je na znanje plan službenih potovanj za november 1965 ter naknadno potrdil neplanirana izvršena službena potovanja v septembru in oktobru 1965,

— potrdil je imenovanje inventurnih komisij za popis sredstev v podjetju na dan 31. 12. 1965,

— odobril je službeno potovanje v Zapadno Nemčijo k firmam Pestel, Brunner in Kreffelt za demontažo rezervnih delov za sukalne stroje, raztezalke in česalne stroje tovarišem Primožič Darku, Malis Karlu, Malis Janezu, Eltrin Jožetu in Komotar Karlu.

Potovanje bo predvidoma trajalo 21 dni in se odobri vsakemu po 21 dnevnic v DM po obstoječih predpisih.

— UO je odobril službeno potovanje v tujino direktorju Jožetu Mirtiču k fa ACSA Milano za podpis pogodbe za dobavo Leacrla v letu 1966.

Potovanje bo predvidoma trajalo 4 do 5 dni in se mu odobrava tudi izplačilo dnevnic za ta čas v Lit po ustreznih predpisih.

— Sklenil je, da se tisti, ki so bili odpušeni zaradi neopravičenih izostankov, odn. so samovoljno zapustili delo ali zaradi kakšnega drugega disciplinskega prekrška, ne sprejmejo več nazaj v delovno razmerje.

— Za delo na mikalnikih sta bila sprejeta tov. Taufer Vili in Zaman Anton. Kot rezerva pa, če od prejšnjih dveh ne bi bil kateri zdravstveno sposoben Ceglar Franc.

Odklonjene so bile prošnje ostalih 22 moških prosilcev.

Za delo na raztezalkah in flyerjih so bile sprejete: Marzidovšek Antonija, Kostevc Ljudmila, Jelnikar Anica, Perme Ana, Batis Tatjana, Mešič Magda, za rezervno Žust Marija in Lokar Ana.

Odklonjene so bile prošnje ostalih 22 ženskih prosilk.

Vsi tisti, katerih prošnje pri sedanjem sprejemu niso bile ugodno rešene in tisti, ki so bili predvideni kot rezerva in bi izpadli, se morajo, če bi se še potegovali za delo v našem podjetju pri prihodnjem razglasu ponovno prijaviti brez posebne prošnje.

— Prošnja tov. Komljanc Bernarde, uslužbenke družbenega knjigovodstva v Litiji se bo obravnavala ob ev. razpisu ustreznih delovnih mest.

— Na nova delovna mesta se premestijo:

— za vodjo česalnice tov. Lovše Mirko

— za vodjo zbiralnice cevkv tov. Martinšek Janez

— za vodjo izmene v čistilnici tov. Gril Edo

— študij in organizacija dela v čistilnici, predpredilnici in predilnici tov. Krnc Janez

— študij in organizacija dela v sukalnici-previjalnici, stročnarni in vlagalnici tov. Bizjak Branko

— tov. Borišek Franc se premesti v predpredilnico, kjer bo na priučitvi za mojstra.

Premestitve veljajo od dneva nastopa.

— Upravni odbor je potrdil štipendiranje tov. Martina Straška, dijaka II. letnika Tekstilne šole v Kranju in Ivana Gajška, študenta I. semestra Tekstilne fakultete.

— Odobril je tov. Meserko Angeli v tem šolskem letu trikrat po 1 teden izrednega plačanega dopusta za posejanje seminarjev na Višji šoli za socialne delavce.

— Odobril je sporazumno prenehanje delovnega razmerja s 30. 10. 1965 tov. Češek Mariji, delavki v predilnici I, 3. posada.

Komisije upravnega odbora

Upravni odbor je na svoji seji dne 11. 6. 1965 imenoval za pomoč pri delu naslednje komisije:

Komisija za sestavo Pravilnika o delitvi ČD in OD ter ostalih pravilnikov

Kralj Andrej	predsednik
Ankon Albin	namestnik
Pavliha Tone	tajnik
Bajec Aco	član
Peterca Brane	član
Stamatovski Niko	član
Pavliha Lojze	član

Komisija za norme

Krnc Janez	predsednik
Škerbina Leon	namestnik
Bizjak Branko	tajnik
Čož Mira	član
Pintar Poldo	član

Komisija za osnovna sredstva

Primožič Darko	predsednik
Korošec Beti	namestnik
Kos Slava	tajnik
Zore Ivan	član
Koprivnikar Lojze	član

Komisija za pregled službenih oblek vratarjev in gasilcev

Rebolj Ivan	predsednik
Zupan Rudi	član
Lesjak Franc	član

Komisija za izdelavo 7-letnega plana razvoja podjetja

Peterca Brane	predsednik
Kralj Andrej	član
Pavliha Tone	član
Mirtič Jože	član
Primožič Darko	član
Jelnikar Hari	član
Korošec Beti	član

Komisija za pregled stroškov

Čandek Breda	predsednik
Kralj Andrej	namestnik
Pavliha Sonja	član

H. T.

Poročilo

komisije za sklenitev in prenehanje delovnih razmerij za I. polletje 1965

Komisija je imela v I. polletju 1965 — 7 sej.

Stanje delovne sile 31. 12. 1964	819 delavcev (od tega 1 vajenec)
Sprejetih v I. polletju 1965	33 delavcev
Odšlo iz podjetja v istem razdobju	30 delavcev
Stanje delovne sile 30. 6. 1965	822 delavcev (od tega 1 vajenec)

Oddelek	Sprejeti			Odšli		
	M	Z	Skupaj	M	Z	Skupaj
Predpredilnica in mikalnica	5	—	5	2	2	4
Čistilnica	4	—	4	3	—	3
Predilnica I	2	3	5	—	2	2
Predilnica II	—	8	8	—	2	2
Predilnica III	—	—	—	—	1	1
Sukalnica	—	2	2	—	6	6
Vlagalnica	1	2	3	1	1	2
Stročnarna	—	1	1	—	2	3
Obrat družbene prehrane	—	1	1	1	2	3
Delavnice	2	—	2	1	—	1
Uslužbenci	1	—	1	1	—	1
Transportni delavci	1	—	1	—	—	—
Remont in čistilna kolona	—	—	—	2	2	4
Skupaj	16	17	33	11	19	30

Vzroki prenehanja delovnih razmerij:

	M	Z	Skupaj
Upokojeni	4	5	9
Invalidsko upokojeni	—	4	4
Odpoved delavca	2	7	9
Sporazum	1	—	1
Samovoljno (neopravičeni izostanki)	1	3	4
K vojakom	3	—	3

Skupaj 30

Tekmovanja ob prazniku delovnega kolektiva

Ob 15-letnici prevzema podjetja po delovnem kolektivu so bila organizirana v podjetju razna športna tekmovanja in to v namiznem tenisu, streljanju, balinanju in nogometu.

V namiznem tenisu je tekmovalo devet članov. Vrstni red zmagovalcev pa je bil sledeč: 1. Kos Cveto, 2. Malis Jani, 3. Vizler Jože itd.

V streljanju z zračno puško se je pomerilo pet ekip. Tekmovali so ekipno in posamično. V ekipnem tekmovanju je dosegla 1. mesto ekipa elektrodelaavnice s 195 krogi, druga je bila ekipa gasilskega društva, tretja ekipa mehanične delavnice itd. V tekmovanju posameznikov pa je dosegel prvo mesto tov. Jug Marijan, drugo mesto Borštinar Jože in tretje mesto Tišler Franc.

Pri balinanju, ki se ga je udeležilo 5 ekip, je bila najuspešnejša ekipa remonta v kateri so bili tov. Malis Karli, Lovše Mirko in Tomše Stane. Drugo mesto je zasedla ekipa mehanične delavnice in tretje mesto remont — 2. ekipa.

Nogometna tekma med predilnico in Tovarno usnja Šmartno pri Litiji je bila odigrana z rezultatom 7 : 2 (3 : 0) v korist moštva predilnice. Tov. Senica Nace je dosegel za predilnico 3 gole, tov. Malis Karli 2 in tov. Tišler Miro 2 gola.

Vsi nastopajoči so bili z organizacijo športnih tekmovanj zelo zadovoljniji ter so izrazili željo, da bi organizirali podobna tekmovanja pogosteje. Obenem pa naj bi v ta tradicionalna tekmovanja vključili še druge športne discipline.

N. S.

Dosežki industrijskih podjetij v občini Litija

Proizvodnja industrijskih podjetij s hitrim tempom narašča iz leta v leto. V zadnjem času ugotavljamo, da kolektivi pri izbiri izdelkov težijo za tem, da proizvajajo v večjih količinah takšne izdelke, ki so bolj rentabilni. To je tudi vzrok, da so že v letošnjem letu dosegli zelo lepe uspehe. V devetmesečnem obdobju so povečali prodajo za 18 %, medtem, ko plačila nekoliko zaostajajo. Plačila so za 3 % manjša od prodaje, kar povzroča, da so se dolžniki povečali od lanskoletnih 991 milij. na 1512 milij. Poleg tega je zaznamovan tudi močan porast zalog gotovih izdelkov, saj so se le te povečale v odnosu na predhodno obdobje celo za 67 %. Visoke zaloge in porast dolžnikov so vzroki, da so postala nekatera podjetja nelikvidna, obenem pa veže tudi obratna sredstva v nenormalnem obsegu, kar povzroča tudi motnje v samem poslovanju podjetja.

Industrijska podjetja v občini so dosegla v devetmesečnem obdobju 6 922 000 000 din celotnega dohodka, kar je za 962 milij. več kot v istem času leta 1964. Posamezna industrijska podjetja so v tej vsoti udeležena takole:

Predilnica Litija	3 919 000 000 din
Tovarna usnja Šmartno . . .	1 830 000 000 din
Lesna industrija Litija . . .	752 000 000 din
Kresniška ind. apna	420 000 000 din

Mnogo važnejši kot celotni dohodek pa je končni finančni rezultat. Industrijske gospodarske organizacije so v devetmesečnem obdobju ustvarile za 173 milij. več sredstev za sklade kot v preteklem obdobju. Iz pregleda posameznih podjetij je tudi razvidno, da dosega tista industrijska podjetja, ki se oskrbujejo z reprodukcijskim materialom iz svoje okolice, precej večja sredstva za sklade, kot tista podjetja, ki so vezana predvsem na uvoz surovin. V znesku 522 milij. dinarjev, ki so jih industrijska podjetja ustvarila za sklade, so udeležena posamezna industrijska podjetja takole:

Predilnica Litija	226 000 000 din
Tovarna usnja Šmartno . . .	89 000 000 din
Lesna industrijska Litija . . .	122 000 000 din
Kresniška ind. apna	84 000 000 din

V letošnjem letu je prišlo zaradi napovedane reforme do povečanega iskanja notranjih rezerv, ker se je pričakovalo, da tista podjetja, ki ne bodo pravočasno pristopila k smotrnemu gospodarjenju po gospodarski reformi, ne bodo uspevala. To je pripomoglo, da se je v strukturi celotnega dohodka udeležba porabljenih sredstev v breme celotnega dohodka znižala, kar se je zopet odrazilo na drugi strani na povečanem dohodku. Večji dohodek pa je kolektivom omogočil povečanje osebnih dohodkov, saj so se le-ti v devetmesečnem razdobju povečali za 42 % povprečno na uro.

Vsa prizadevanja kolektivov se lepo odrazijo v razdelitvi celotnega dohodka ter primerjavi le tega s preteklim obdobjem za celotno industrijo v litijski občini.

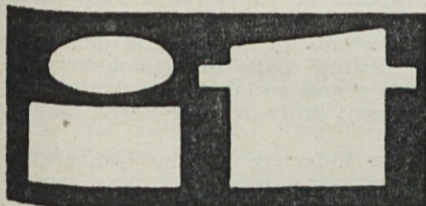
Razdelitev celotnega dohodka

	1964/IX	%	1965/IX	%	Indeks
Celotni dohodek	5980,3	100	6922,3	100	116
Porabljena sred.	4160,1	69,6	4750,5	68,6	114
Neto produkt	1820,2	30,4	2171,8	31,4	119
Porab. sredstva v breme ČD	4559,4	76,2	5109,4	73,8	112
Dohodek	1420,9	23,8	1812,9	26,2	127
Čisti dohodek	1271,2	21,3	1574,4	22,7	124
Oseb. dohodki	921,4	15,4	1142,7	16,5	124
Skladi	349,8	5,8	522,7	7,6	149

Še realnejšo sliko o gospodarjenju kolektivov pa kažejo naslednji kazalci:

	1964/IX	1965/IX	Indeks 65/64
Celotni dohodek na uro	2145	2843	132
Neto produkt na uro	653	892	137
Dohodek na uro	509	745	146
Osebni dohodki na uro	330	469	142
Sredstva za sklade na uro	125	215	172
Udeležba osebnih dohodkov v ČD	72,5 %	72,5 %	—
Doseženo razmerje med skladi in OD	1 : 2,6	1 : 2,6	—

A. K.

**DRUŠTVO
INŽENIRJEV
IN
TEHNIKOV
TEKSTILCEV**

Delo društva

Dne 2. oktobra 1965 se je vršil plenum Društva inženirjev in tehnikov tekstilcev Predilnice Litija. Plenumu so prisostvovali poleg naših članov kot gostje tudi člani DITT-a Motvoz in platno Grosuplje, ki so nam vrnilo lanskoletni obisk.

Plenum je potekal po običajnem dnevnem redu. V delovno predsedstvo so bili predlagani in izvoljeni sledeči: za delovnega predsednika Stamatovski Niko, za člana pa Rapl Lea in Škerbina Leon. Po podanih poročilih predsednika, tajnika in blagajnika ter diskusiji je bil sprejet predlog za kooptiranje novih članov v UO društva in sicer: za podpredsednika Stamatovski Niko in za tajnico Kralj Martina. Kooptiranje novih članov

v UO je bilo izvršeno zato, ker je sedanji UO štel samo tri člane. Na koncu je plenum pooblastil UO, da na podlagi poročil in diskusije oblikuje sklepe plenuma DITT-a Predilnice Litija, katere naj dobijo vsi člani.

Sklepi plenuma bodo objavljeni v prihodnji številki, objavljamo pa poročilo, ki ga je podal predsednik društva tov. Krnc Janez:

Poročilo predsednika

Današnji plenum naj predvsem prikaže dosedanje slabosti ter prinese zaključke in smernice za nadaljnje delo našega društva.

V letošnjem letu je bilo izvedenih mnogo ukrepov za stabilizacijo gospodarstva, mirnejšo rast investicij in odpravljanje neracionalnega investiranja gospodarstva. Glavni cilj gospodarske reforme je izboljšati gospodarjenje z odkrivanjem notranjih rezerv in ravno to naj bo v bodoče eno osnovnih nalog Društva inženirjev in tehnikov tekstilcev. Kot organ, ki združuje vse strokovne kadre mora ravno naše društvo doprinesiti glavni del izvajanja reforme, kot so iskanje najboljših tehnologije, izpopolnjevanje nagrajevanja po učinku in delitve po ekonomskih enotah. Ena važnih nalog je tudi nadaljnje razvijanje uveljavljanje in izpopolnjevanje samoupravljanja in predvsem izobraževanje samoupravljavcev. Samoupravljanje lahko zavira go-

spodarski napredek, če nismo prepričani, da intenzivnost gospodarjenja ni odvisna od sposobnosti posameznikov temveč od stopnje interesa in volje vseh proizvajalcev. Nikoli ne smemo biti tako zaposleni z reševanjem gospodarskih problemov, da pozabimo na človeka in odnose med ljudmi. Čeprav je pri nas socialistična ureditev v skrbi za človeka, ostajamo za kapitalisti in imperialisti. Oni ne delajo tega iz humanosti, ampak iz čiste računice, kajti tako dobijo več od ljudi. Drugi važen činitelj, ki pogojuje uspešno gospodarjenje je organizacija dela. Lahko trdim, da so pri nas delavci dosegli maksimum, to se pravi, da pri njih ne moremo iskati rezerv za dvig produktivnosti. Velike možnosti pa se skrivajo v organizaciji dela, pri čemer mislim na uporabo boljših postopkov, delovnih metod, odpravljanje nepotrebne dela itd. Doslej na to nismq polagali pozornosti in nismo imeli nikogar, ki bi se ukvarjal samo z organizacijo dela. Vendar pa nas izkušnje in primeri drugod po svetu in pri nas silijo, da tudi mi pristopimo k izboljšanju organizacije dela, kajti tu se krije 15—20 % rezerv. Da je pri nas v Jugoslaviji organizacija res slaba nam pove tale podatek: v Zapadni Nemčiji pride na 20 zaposlenih eden iz priprave dela pri nas pa na 50—70 zaposlenih eden iz priprave dela. Sorazmerno temu je tudi visoka oziroma nizka produktivnost. Poleg organizacije dela pa bo potrebno posvečati več skrbi ekonomski plati proizvodnje in rentabilnosti.

Vse to, dobra organizacija dela, boljša tehnologija, ekonomičnost in rentabilnost pa so odvisni od ljudi, od delavca pri stroju do vodilnega delavca, skratka od vseh članov delovne skupnosti. Zato bo potrebno skrbeti, za izpopolnjevanje in čim višjo strokovno raven vseh zaposlenih. Iz navedenega vidimo, da je gospodarska reforma postavila potrebo po izobraževanju v prvo vrsto. To naj bi bila tudi ena od nalog, ki jo mora izvesti naše društvo. Preko predavanj, strokovnih tečajev, seminarjev in drugih oblik dela bo potrebno izvajati izobraževanje strokovnih kadrov. Kot ena oblika tega dela so tudi ekskurzije, kjer se z medsebojnimi obiski izmenjavajo izkušnje. Z organiziranjem seminarjev (kot je bil pri nas seminar študija dela po REFA metodi), se da zelo dobro nadoknaditi pomanjkljivo znanje iz organizacije dela. Čeprav so taki seminarji forsiranega značaja, lahko slušatelji s sodelovanjem in zalaganjem izpopolnijo pomanjkljivo znanje.

Ugotavljamo lahko, da celo tisti kadri, ki danes prihajajo iz strokovnih šol nimajo dovolj znanja iz organizacije in ekonomike. Šole dajo osnove od nadaljnega izobraževanja vsakega posameznika, na delovnem mestu pa je odvisno, kako se bo uveljavil in izpolnil pričakovanja, ki jih zahteva delovni kolektiv od njega.

Končam z mislijo, da se moramo še nadalje truditi, da z organiziranim delom v društvu, s sodelovanjem pri reševanju strokovnih in ostalih problemov v našem podjetju ter s sodelovanjem z drugimi družbenimi in političnimi organizacijami še nadalje dvigamo moralno politični lik inženirjev in tehnikov, kakor tudi etiko našega dela v skladu s socialističnimi in družbenimi odnosi naše dežele.

Uspešna akcija

DITT — Predilnice Litija je izvedlo akcijo, da se čim večje število članov naroči na tekstilno strokovno literaturo. Akcija je bila zelo uspešna. Na tekstilni strokovni časopis »Tekstilna industrija«, ki ga izdaja Savez inženjera i tehničara Srbije se je naročilo devet članov, na zvezni strokovni časopis »Tekstil« pa trinajst članov. Naročniki so dobili vse letošnje številke. Veliko članov se bo naročilo na ta dva časopisa še z novim letom.

Izobraževanje preko tekstilne strokovne literature je zelo uspešno in učinkovito. Zato je UO DITT-a Predilnice Litija sklenil, da društvo prispeva en del naročnine in sicer:

Časopis	Letna naročnina	Prispevek društva
Tekstil	1800 din	600 din
Tekstilna industrija	1200 din	200 din

Iz te uspele akcije lahko zaključimo, da obstoja med člani zanimanje za tekstilno strokovno literaturo. Vendar pa je treba le to prikazati članom in jih opozoriti na velike možnosti izobraževanja, ki jih nudi strokovna literatura.

Plenum ZITT — Slovenije

Plenum Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije, ki je bil dne 12. 6. 1965 v Polzeli se je vršil ravno v času, ko smo pričakovali nove gospodarske ukrepe. Zato je tudi lahko nakazal naloge, ki čakajo Društva inženirjev in tehnikov tekstilcev, kakor tudi vse njihove člane v gospodarski reformi.

Plenum je bil razdeljen na dva dela, strokovni in splošni del. V prvem delu je ing. Kolarič (direktor Mariborskega inštituta) podal predavanje: »Mesto in položaj tekstilne industrije v gospodarstvu SRS«. Podani material je nazorno dokumentiral današnji položaj tekstilne industrije in vzroke, ki botrujejo njenemu slabemu položaju v gospodarstvu SRS.

Splošni del plenuma pa je potekal po običajnem dnevnem redu. Po izčrpnih poročilih predsednika, tajnika in blagajnika UO ZITT-a Slovenije se je razvila burna razprava. Delo plenuma je bilo plodno, saj je bilo sprejetih cela vrsta važnih sklepov, ki so odraz sedanje gospodarske situacije in dajejo smernice za nadaljnje delo ZITT — Slovenije, društev in vseh članov.

Na plenumu so bili sprejeti naslednji zaključki in sklepi:

— plenum je bil soglasen, da je sprovajanje novih ukrepov nujno in da je bil že skrajni čas, da so bili le-ti sprejeti. V zvezi s tem naj se Zveza in društva ter vsi člani vključijo čim temeljiteje v sprovajanje gospodarske reforme, ker bomo le z njo dosegli stabilizacijo v gospodarstvu, mirnejšo rast investicij in skladno naraščanje osebnih dohodkov. Hkrati bomo odstranili vse oblike neracionalnega subvencioniranja gospodarstva, (ki je prizadelo predvsem tekstilno industrijo) ter omogočili intenzivno gospodarjenje, kar pomeni zmanjšanje proizvodnih stroškov, uvajanje kooperacije, opuščanje drobne in neracionalne proizvodnje in uvedbo sodobne organizacije. Sedaj je čas, da ne mislimo na povečano produktivnost, ampak to tudi intenzivno izvajamo ob sodelovanju vseh tistih faktorjev, ki so poklicani, da doprinesejo k dvigu naših uspehov. Tu mislimo na integriranje dela med podjetji, šolami in instituti. Ozka in regionalna zapiranja kolektivov vase v naši socialistični ureditvi niso politično zrela, a še manj družbeno-ekonomsko razumljiva.

— razvoj tekstilne industrije naj bo usmerjen v prihodnosti k večji potrošnji tekstila. Analiza specifične letne potrošnje tekstila v visoko razvitih deželah nam kaže potrošnjo od 10—15 kg na prebivalca. Dosedanja potrošnja pri nas se je gibala okoli 6 kg na prebivalca, a predložen 7-letni plan predvideva povečanje za današnji evropski povpreček 9,3 kg. V zvezi s to nalogo se postavlja potreba po tako organizirani proizvodnji, da bi se z novimi proizvodi, modeli in sličnim gibali v stalnem toku sprememb. Iniciativa v tem pogledu mora biti ena od stalnih nalog Zveze ITT — Slovenije in vseh njenih članov na njihovih delovnih mestih, v društvih, kakor tudi drugih institucijah.

— vloga inženirjev in tehnikov, tako poedincev, kakor tudi društvene organizacije je zelo važna in mnogokrat odločujoča v razvijanju družstvenih odnosov v naših gospodarskih organizacijah.

Zato je nujno, da vsak inženir in tehnik zgradi svoj lik popolnega socialističnega strokovnjaka — progresivnega voditelja, sposobnega, da s svojim konstruktivnim primerom in s svojimi predlogi aktivno vpliva

na nadaljnjo osvoboditev proizvodnih sil v ustvarjalnem delu pri izgradnji socialistične družbe in gospodarstva v naši državi.

— plenum se je dotaknil tudi problema strokovnega šolstva. Učni program na naših strokovnih šolah ni bil (marsikje še danes ni) izdelan tako, da bi izobilno priklopal profila takega strokovnjaka, kot ga potrebuje proizvodnja. Strokovni kadri prihajajo v proizvodnjo in se šele tam izpopolnjujejo in si pridobivajo nova znanja (s področja organizacije, ekonomike itd.). Zato je treba poskrbeti za izpopolnjevanje strokovnih kadrov, predvsem pa tistih, ki so prišli iz šol pred leti, ko so bili učni programi za današnje potrebe pomanjkljivi. To naj bo v nadaljnje tudi ena važnih nalog Zveze in Društev inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije.

— nadalje je bil plenum soglasen, da mora komisija za sestavo pravilnika o podelitvi kvalitativnega znaka še nadalje zbirati material in gradivo na podlagi predlogov in dokumentacij vseh tekstilnih podjetij Slovenije. Ugotavlja pa se, da se v sedanjih proizvodnih pogojih (pomanjkanje primernega repro-materiala) podelitev kvalitativnega znaka skoraj ne bi mogli izvesti, ker proizvajalci nimajo zagotovljene izbire primernega reprodukcijskega materiala.

— sprejeto je bilo poročilo komisije za terminologijo, ki zbira tekstilne izraze v materinščini. Ko bo material urejen, bo izdan slovar terminoloških izrazov tekstilne industrije v slovenščini.

— plenum je sprejel predlog, da je treba pospešiti pripravo in izdajo drugega dela Tekstilnega priročnika,

kakor tudi ponatis prvega dela. Mariborsko društvo, ki bo izdalo ta dva priročnika pripravlja tudi izdajo Priročnika za normirce.

— sprejet je bil sklep, da Društva inženirjev in tehnikov sodelujejo pri razvijanju izobraževalnih centrov (IC). Ugotovljeno je, da je uvajanje le teh prepočasno, čeprav se vrši dejavnost IC v vseh smereh t. j.:

- v usposabljanje za delovno mesto
- v vzgojo delavca, samoupravljalca
- v vzgojo mladega strokovnega kadra
- v specializacijo vodilnega strokovnjaka

— plenum je sklenil, da se v »Tekstilnem obveščevalcu« objavi Pravilnik o pripravniškem stažu, ki ga je izdelala komisija, katero sta sestavila ZITJ in Savezna privredna komora. Ta pravilnik bo dobrodošel predvsem zato, ker so v podjetjih stažiranje novozaposlenih strokovnjakov izvajali po svoje in temu ni nihče posvečal pozornosti. Zveza in njena društva naj se v bodoče trudijo, da se tako stanje popravi, ker je predvsem od uvajanja strokovnjakov odvisno, kakšni bodo ti pozneje na svojih delovnih mestih.

— plenum je bil soglasen, da bi morali biti z vsebino referata »Mesto in položaj tekstilne industrije v gospodarstvu SRS«, ki ga je podal predsednik Saveza inženjerskega i tehničarskega Jugoslavije ing. Kolarič seznanjeni tudi netekstilci, ker zelo dobro prikazuje in obravnava problematiko tekstilne industrije. Predvsem pa bi morali biti z njim seznanjeni tisti elementi, ki so doslej negativno vplivali na razvoj tekstilne industrije Slovenije.

K. J.

UPOKOJENI STA BILI

MARKELJC Jožefa, roj. 8. 2. 1925.

Tovarišica izhaja iz delavske družine, v kateri je bilo 9 otrok. Oče je delal pri raznih podjetjih in je bil od časa do časa brezposeln, tako da se je družina težko preživljala. Tudi njena mati je bila zaposlena v našem podjetju 10 let.

Ze s petim letom starosti je morala od doma. Šla je k nekemu kmetu na Volavljce, kjer je kot 5-letni otrok morala varovati 3 otroke še manjše od nje same. Tu je bila 1 leto. Potem je šla k drugemu kmetu v Goliše, kjer je spet morala varovati tri otroke. Zjutraj je morala vstati prva in zakuriti kmečko peč. Bila je še tako majhna, da je morala cela zlesti v peč, da jo je lahko zakurila. Potem pa je morala na pašo. Pri tem kmetu je bila 2 leti. V šolo pa je hodila v Jevnico, ki je oddaljena dobro uro od Goliš. Pri tem kmetu je bila večkrat pretepena in prestala veliko hudega. Še danes se s solzami v očeh spominja teh težkih dni.

Zaradi vsega hudega je od tega kmeta kot 8-letni otrok pobegnila domov. Doma je niso mogli preživljati in je spet morala že k tretjemu kmetu. Tu otrok niso imeli, morala pa je pasti živino, v šolo pa jo niso pustili, češ, da so jo vzeli zato, da bo delala. Tu je bila do 12. leta starosti. Nato se je vrnila domov. Takrat je bil oče zaposlen in tudi že mati. Redno je pričela obiskovati šolo. Ko ji je bilo 13 let se je oče smrtno ponesrečil v kamnolomu Strmole. Nato je bila doma do leta 1941, ko ji je bilo 16 let. Takrat so jo Nemci poslali na delo v Avstrijo, kjer je bila do 1943. leta.

1. 8. 1943 je pričela delati organizirano z NOV in nato bila v kurirski stanici Janče, nato pa kot borka v Dolenjskem odredu, XII. brigadi in XV. brigadi. Ves ta čas do osvoboditve ima priznan v delovno dobo dvojno. Septembra 1945 se je vrnila domov.

Februarja 1946 se je zaposlila v Predilnici Litija, kjer je delala do 1. februarja 1951. Nato je zaradi boleznih ostala doma. Ponovno se je zaposlila 1. 2. 1957 in je bila zaposlena v vlagalnici kot vlagalka preje do 31. 7. 1965.

Poročila se je 1947. leta in je imela v zakonu 4 otroke. Najstarejši sin je leta 1962 umrl za levkemijo. Ima še hčerko staro 16 let in dva sina 13 in 4 leta.

Vseh teh težkih, prav nič otroških let, se spominja, kot bi bilo to včeraj. Sedaj je upokojena kot udele-

ženka NOV. Pravi, da tako dobro, kot ji je sedaj, ji še nikoli v življenju ni bilo. Kljub temu, da mora skromno živeti. Zaveda pa se, da njenim otrokom ne bo treba stradati kruha, kakor ga je morala sama in tudi jim ne bo treba tako mladim po svetu od doma, kakor je morala ona.

Skromna kot vedno, se je poslovila od nas in v teh nekaj besedah povedala svoje življenje. Nikoli pravzaprav ni bila otrok, ker je prežgodaj okusila preveč trpljenja in ponižanja.

DRAŽUMERIC Angela, roj. 23. 8. 1915.

Izhaja iz kmečke družine, v kateri je bilo 7 otrok, ona je bila najmlajša.

Ze v 14. letu starosti, takoj ko je končala šolanje, se je zaposlila kot gospodinjska pomočnica in je bila v tem poklicu zaposlena do leta 1944. Tega leta se je poročila in je bila nato doma do leta 1952, ko se je zaposlila v našem podjetju. Zaposlila se je takoj kot predica na raztezalki, kjer je delala vse do upokojitve.

Mož ji je umrl leta 1951 in ostala je sama z 2 otrokoma tri in sedem let starosti.

Ze leta 1942 je pričela delovati z narodno osvobodilnim pokretom, aktivno in organizirano delo v NOV pa ima priznано od 1. marca 1943 do osvoboditve dvojno. Zbirala je razne živilske nakaznice, pisarniški material in obveščevalne podatke in je ves zbrani material in podatke pošiljala preko svojega moža za potrebe NOV.

Drugič se je poročila pred petimi leti. Sin je izučen radiomehanik, hčerka pa obiskuje gimnazijo. Tudi njen mož je bil udeleženec NOV od leta 1942 in bil kot borec NOV tudi odlikovan.

Upokojena je bila s 1. 9. 1965 kot udeleženka NOV.

Od obeh upokojenk sta se poslovila direktor in predsednica delavskega sveta. Obe tovarišici sta v razgovoru predvsem poudarili notranjo ureditev tovarne po osvoboditvi in izboljšave sedaj, ki so posebno vidne tistim delavcem, ki poznajo razmere v tovarni od prej.

Obema upokojenkama želimo še mnogo srečnih in zadovoljnih let v krogu svojih družin in se jima zahvaljujemo za ves trud, ki sta ga vložili v delo v podjetju.

L. R.

Kadrovske vesti

V mesecih julij, avgust in september 1965 so bili na novo sprejeti v podjetje:

1. 7. 1965 Požun Alojz, mikalnica
1. 7. 1965 Bajde Ana, obračun OD
7. 7. 1965 Lambergar Elizabeta, komerciala
9. 7. 1965 Zapušek Danica, Počitniški dom

2. 8. 1965 Mumelj Martina, računovodstvo
2. 8. 1965 Meserko Angela, računovodstvo
2. 8. 1965 Vrbovšek Ludvik, mikalnica
17. 8. 1965 Suštaršič Kristina, predpredilnica
18. 8. 1965 Knez Ivana, predpredilnica
21. 8. 1965 Marn Cecilija, predpredilnica
25. 8. 1965 Lavrič Marija, predpredilnica
25. 8. 1965 Perme Pavla, predpredilnica
26. 8. 1965 Žibert Marinka, predpredilnica
30. 8. 1965 Polanc Silva, predpredilnica
31. 8. 1965 Gospeti Jožefa, predpredilnica

1. 9. 1965 Vidovič Gojko, tehnični sektor
1. 9. 1965 Špelič Barica, Obrat družb. prehrane
9. 9. 1965 Bizjak Ana, obračun OD
16. 9. 1965 Berčon Ivan, predilnica I
16. 9. 1965 Koprivnikar Zlata, stročnarna
17. 9. 1965 Dragar Janez, stročnarna
17. 9. 1965 Grum Anica, stročnarna
18. 9. 1965 Gliha Ida, predilnica III
18. 9. 1965 Bregar Anica, stročnarna
18. 9. 1965 Knez Anica, stročnarna
23. 9. 1965 Novak Marija, stročnarna
27. 9. 1965 Črešnovar Terezija, predilnica III
28. 9. 1965 Oven Franc, mikalnica

V mesecu oktobru 1965 pa sta bila na novo sprejeta v podjetje:

1. 10. 1965 Perme Ljudmila, predilnica I
4. 10. 1965 Cvetežar Danilo, valjčkarna

V mesecih julij, avgust, september in oktober 1965 so zapustili podjetje:

1. 7. 1965 Lovše Ana, lastna odpoved
9. 7. 1965 Matoz Martin, med poskusnim delom
31. 7. 1965 Bardot Ivan, lastna odpoved
31. 7. 1965 Markelj Jožefa, upokojena

2. 8. 1965 Primc Pavla, lastna odpoved
4. 8. 1965 Vrbovšek Ludvik, med poskusnim delom
7. 8. 1965 Bevc Pavla, lastna odpoved
4. 8. 1965 Trentelj Pavel, sporazum
4. 8. 1965 Benegalija Franc, sporazum
11. 8. 1965 Izlakar Angela, pogrešana
16. 8. 1965 Pivec Cecilija, lastna odpoved
27. 8. 1965 Mešič Vladimir, k vojakom
31. 8. 1965 Poglajen Marija, lastna odpoved
31. 8. 1965 Dražumerič Angela, upokojena

8. 9. 1965 Lavrič Marija, lastna odpoved
14. 9. 1965 Špelič Barica, med poskusnim delom
19. 9. 1965 Zapušek Danica, potekla pogodba
21. 9. 1965 Ceglar Marjan, k vojakom
29. 9. 1965 Obreza Jakob, izključitev

2. 10. 1965 Gerečnik Angela, izključitev
30. 10. 1965 Češek Marija, sporazum
30. 10. 1965 Pajtlar Emilija, sporazum

H. T.

Nezgode v juliju, avgustu, septembru in oktobru 1965

V mesecu juliju je bilo 7 obratnih nezgod z 99 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Skobe Magdalena, roj. 21. 5. 1944, snemalka. Na poti v službo se je peljala s kolesom navzdol po glavni cesti. Na ovinku je zapeljala na debelo plast posutega gramoza, pri čemer ji je spodneslo kolo, da je padla in si poškodovala prste na obeh rokah, komolec na eni roki ter koleno ene noge.

2. Markovšek Jože, roj. 10. 1. 1937, mikalec. Med obratovanjem mikalnika je ponesrečenec segel z roko k rešetki in hotel odstraniti nabrani bombaž, pri čemer mu je mikalnikov boben poškodoval sredinec desne roke.

3. Brinovec Olga, roj. 27. 4. 1924, predica. Pri uravnavanju vretenskega traku na napenjalno jermnico se je poškodovanka zbodla ob jekleno vrstico v prstanec leve roke.

4. Celestina Rafael, roj. 20. 10. 1939, mikalec. Pri preložitvi svitka iz vilic na podajalno mizo mikalnika se je udaril ob zaščitni pokrov motorja v členk desne noge.

5. Tomše Franciška, roj. 31. 1. 1916, predica. Na poti v službo se je poškodovanka na strmi poti umaknila kolesarju, ki je pripeljal za njo. Zaradi ozke poti je stopila v jarek, kjer ji je spodrsnilo, da je padla in si poškodovala ramo desne roke.

6. Požun Alojz, roj. 29. 6. 1942, mikalec. Pri odstranjevanju bombažnih odpadkov, ki so se nabrali med obodno steno tamburja in ohišjem mikalnika, se je udaril ob obodno steno tamburja in si poškodoval sredinec leve roke.

7. Gerečnik Angela, roj. 2. 8. 1942, vlagalka cev. Pri vlaganju papirnatih cev se je zadrla ob leseni rob sita v mazinec leve roke.

V mesecu avgustu so bile 3 obratne nezgode s 96 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Zaman Jožef, roj. 26. 9. 1941, delavec v čistilnici. Pri menjavi mešanice na agregatu za viskozna vlakna je čistil zračni dovod pri otepalu stroja. Pri tem se ni prepričal, če otepal popolnoma miruje in ga je v lahkem teku poškodovalo v palec leve roke.

2. Domadenik Draga, roj. 13. 7. 1929, predica. Na poti v službo je ponesrečenka tekla, ker je bila zelo pozna, da ne bi zamudila dela. Med tekom se je spotaknila, padla in si poškodovala koleno leve noge.

3. Zore Marija, roj. 19. 10. 1932, predica. Pri menjavi lesene cevke v navijalnem aparatu dvojilke se je nenadoma sprožil mehanizem v previjalnem aparatu. Ker je imela ob sprožitvi mehanizma levo roko med leseno cevko in rebričastim valjem, je prišlo ob sprožitvi mehanizma do stisnitve sredinca in prstanca leve roke.

V mesecu septembru je bilo 9 obratnih nezgod z 92 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Kimovec Janez, roj. 28. 7. 1938, remont mikalnikov. Pri montaži zaščitne pločevine bobna se je boben zavrtel in pri tem poškodoval ponesrečencu kazalec desne roke.

2. Markovšek Jože, roj. 10. 1. 1937, mikalec. Pri posluževanju mikalnikov se je mikalnikov pramen navil v glavi mikalnika. Ponesrečenec je z namenom, da bi čimpreje odpravil napako, odkril pokrov glave in začel odstranjevati naviti pramen. Pri tem mu je zobčnik za pogon valjčkov poškodoval palec leve roke.

3. Mittoni Marija, roj. 8. 2. 1921, brigadirka. Pri nadzoru delovanja dviznega voza pri prstančnem stroju je poškodovanka čepe pogledala, če voz pravilno teče. Pri nenadnem premiku se je ranila ob medeninasto kljukico, ki jo ima privezano okoli pasu, v levo nogo.

4. Pošebal Franciška, roj. 20. 3. 1949, vlagalka cev. Pri namestitvi sita v voziček je izpadel iz sita žičnik, na katerega je stopila poškodovanka in si ranila stopalo leve noge.

5. Pavliha Milena, roj. 11. 10. 1947, brusilka papirja. Na poti z dela domov je poškodovanka zaradi kamenja na cesti in zaradi tega, ker je vodila kolo samo z eno roko, ker je z drugo roko držala dežnik, padla s kolesa in si poškodovala komolec leve roke.

6. Obreza Jakob, roj. 17. 7. 1938, pomožni zidar. Pri finem ometavanju stropa je gledal v strop in mu je košček malte padel v levo oko.

7. Lovše Feliks, roj. 9. 10. 1941, delavec pri stiskanju odpadkov. Pri prevozu bale bombažnih odpadkov iz čistilnice odpadkov v skladišče je ponesrečenec stopil na žičnik, ki je ležal na dvorišču in se zbodel v stopalo leve noge.

8. Kastelic Slavka, roj. 2. 6. 1929, predica. Pri čiščenju zobčanicov glavnega pogona prstančnega stroja se je poškodovanka ranila ob del zobčanika v kazalec desne roke.

9. Zorko Gabrijela, roj. 18. 2. 1934, snemalka. Pri odstranjevanju bombaža z valjčkov z medeninasto kljukico se je zbodla v palec desne roke.

V mesecu oktobru je bilo 5 obratnih nezgod z 69 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Blaj Silvo, roj. 30. 12. 1924, transportni delavec. Pri odzemanju bombažne bale z železno kljukico iz višine 1 metra je poškodovancu kljukica spodletela, da je izgubil ravnotežje, padel vznak na betonski pod in si poškodoval glavo.

2. Gospeti Jožefa, roj. 2. 3. 1944, raztezalka. Pri rezanju navitega bombaža iz lijaka je poškodovanki spodletel nož in se je urezala v prstanec leve roke.

3. Kralj Rafael, roj. 18. 10. 1934, mizar. Pri odpiranju zapaha ključavnice je delavec iz obrata nepredvideno odprl vrata z notranje strani, pri čemer je prišlo do stisnitve sredinca leve roke med vrati in okvirjem vrat.

4. Jug Ljudmila, roj. 20. 8. 1948, vlagalka cev. Pri posluževanju stroja je poškodovanka z desno roko segla k vretenu iz katerega avtomatično odletavajo cevke v košaro. Pri tem je prišlo do stisnitve zapetja med krožečim ekscentrom in odpiralnim mehanizmom klešč.

5. Fertič Ana, roj. 22. 12. 1921, delavka na trgaču predpreje. Pri polaganju bombaža na latasti pas trgača predpreje je poškodovanka zadela ob konico žičnika, ki je molela iz latastega pasu in si poškodovala kazalec desne roke.

H. T.

DOGODKI IZVEN PODJETJA

V Sloveniji dosežen v septembru prvič zunanjetrgovinski presežek

Meseca septembra je Slovenija izvozila za 19,7 milijard din blaga, uvozila pa samo za 18,9 milijarde blaga. To se je zgodilo prvič, da je bil dosežen v izmenjavi blaga s tujino pozitiven saldo — to je presežek v znesku 0,8 milijard dinarjev.

Skupno v devet mesečnem obdobju se je izvozilo iz SR Slovenije blaga za 159,5 milijard dinarjev, medtem ko znaša vrednost uvoza 175,5 milijard dinarjev. Saldo menjave s tujino je še vedno pasiven, saj znaša primanjkljaj 16 milijard dinarjev, vendar je to precej manj kakor v preteklih letih.

Proizvodnja v premogovnikih stagnira

Premogovniki so dosegli v devetmesečnem obdobju enako proizvodnjo kot v lanskem letu. Plansko obveznost pa so realizirali le 95%. Če upoštevamo nagel razvoj ostale industrije, ki nujno potrebuje energetske vire, lahko pričakujemo zaradi neizvršitve planske obveze, občutno škodo celotnega gospodarstva.

Potrošniški krediti in hranilne vloge

Reforma je vplivala tudi na potrošniške kredite in hranilne vloge. Po podatkih Službe družbenega knjigovodstva, so potrošniški krediti po stanju na koncu avgusta za 68 milijard večji kot hranilne vloge. Po posameznih republikah je zabeleženo naslednje stanje:

Republike	Hranilne vloge	Potrošniški krediti	Višek ali manjko
Srbija	117,8	142,2	— 24,4
Hrvatska	74,3	98,5	— 24,2
Slovenija	53,8	44,5	+ 9,3
Makedonija	42,7	53,9	— 11,2
Bosna in Hercegovina	25,5	42,1	— 16,6
Črna gora	6,5	7,4	— 0,9
Skupaj SFRJ	320,6	388,6	— 68,0

Iz gornjih podatkov je razvidno, da so samo v Sloveniji hranilne vloge za 9,3 milijarde večje kot znašajo potrošniški krediti, medtem ko so v vseh ostalih republikah krediti večji od hranilnih vlog.

Stagnacija tudi v zaposlovanju

Predvidevanja, da bo reforma vplivala na zaposlovanje, so se uresničila. To dokazujejo statistični podatki za Slovenijo, iz katerih je razvidno, da je na koncu septembra stanje zaposlenih samo za 0,7% večje od stanja na začetku leta. Indeks, ki izkazuje porast zaposlitve v lanskem letu, pa je 107 iz česar se vidi, (nadaljevanje na 12. strani)

Kaj je z gradnjo zasavske ceste?

Izgradnja zasavske ceste se je v letošnjem letu popolnoma ustavila. Dela so se vršila le v manjšem obsegu, tako da znašajo porabljena investicijska sredstva v letošnjem letu le 400 milj. din od prvotnih dveh milijard. Sredstva, ki so bila namenjena za zasavsko cesto, so se v letošnjem letu prenesla na gorenjsko magistralo, kjer se hiti z gradnjo, da bi se cesta usposobila v začetku leta za redni promet. Na poslansko vprašanje tov. Gorenca Franca je bil dan odgovor, da se bo nadaljevalo z izgradnjo zasavske ceste v letu 1966/67. Nadalje še vedno ni jasno katera varianta bo dokončno sprejeta, ali premostitve Save v Kresnicah—Poganeku—Litiji, ali bo šla trasa preko Konja. Obe varianti sta še vedno aktualni in sta v proučevanju, poleg tega tudi še ni izdelan niti idejni niti glavni projekt za mostova v Kresnicah in Poganeku.

Da bi prišlo čimprej do nadaljevanja del, je sklicana skupna konferenca zainteresiranih zasavskih občin, kjer se bodo domenili za ukrepe, ki naj bi pospešili nadaljnjo graditev zasavske ceste.

K. A.

V Sloveniji dosežen v septembru . . .

da se je v lanskem letu zaposlenost povečala za 7%. Vsekakor je pričakovati, da zaposlenost tudi v naslednjih mesecih ne bo naraščala, prej bo prišlo celo do znižanja zaposlenih, ker je gospodarska reforma prisilila kolektive, da raziščejo rezerve tudi v tem pogledu.

Rebalans občinskega proračuna

Gospodarska reforma ni prizanesla niti ostalim zavodom in družbeno-političnim organizacijam, ki ne proizvajajo. Ti so morali ponovno pregledati dohodke in izdatke ter izvršiti korekture svojih proračunov. Skupščina v Litiji je na svoji zadnji seji sprejela rebalans svojega proračuna, s čimer je zmanjšala izdatke od 723 milijonov na 671 milijonov ali za 7,2%.

Splošni razpored izdatkov	Plan za l. 1965	Predlog spremembe	Indeks
1. Šolstvo	247 779	266 756	107,7
2. Kult. prosv. dejavnost	14 290	12 081	84,5
3. Soc. varstvo in skrbstvo	60 015	47 583	79,3
4. Zdravstveno varstvo	21 879	23 787	108,7
5. Komunalna dejavnost	69 128	58 340	84,4
6. Delo drž. organov in sodstva	170 087	166 228	97,7
7. Dej. krajevnih skupnosti	5 100	4 900	96,1
8. Dejavn. družb. pol. org.	19 256	18 932	98,3
9. Negospodar. investicije	38 912	27 404	70,4
10. Gospodarski posegi, regresi	6 602	10 320	156,3
11. Vlaganje v rez. sklad	7 233	19 278	266,5
12. Pror. obvez. iz pret. let	583	1 206	208,5
13. Gospodarske investicije	30 936	7 936	25,7
14. Nerazporejena sredstva	31 549	6 814	21,6
Skupno razporejeni izdatki	723 342	671 565	92,8

K. A.

Problemi gospodarske reforme

Gospodarska reforma, ki je zaostri vprašanja dobave surovin, posebno še iz uvoza, ter plasman izdelkov, je prizadela skoraj sleherno gospodarsko organizacijo. Če že ne direktno pa posredno.

Tudi naša gospodarska organizacija se je znašla v težjih pogojih kot so bili pred reformo, čeprav le-ti tudi prej niso bili lahki. Posebno se je zaostri vprašanje dobave surovin iz uvoza zaradi pomanjkanja deviz. Naša osnovna surovina za proizvodnjo — bombažna in umetna vlakna — pa je skoraj vsa iz uvoza, zato ravno tu zadevamo na največje težave.

V prejšnjih letih, ko se je zaostri devizni režim, se je morala tekstilna industrija pokrивati s 40% sama, to se pravi, da je morala z izvozom ustvariti toliko deviz, da je pokrila 40% vrednosti uvoza. Z napovedjo reforme pa se je devizni režim še zaostri, tako, da so morali v letu 1965 zainteresenti za uvoz reprodukcijskega materiala skleniti s pristojno banko, ki urejuje devizne posle (Jugobanko), posebne pogodbe, s katerimi so se gospodarske organizacije obvezale, da bodo del svojih izdelkov izvozile, ter tako ustvarile devizna sredstva za uvoz reprodukcijskega materiala.

Za tekstilno industrijo je Svet tekstile industrije, na podlagi proizvodnih programov, zbral potrebe vseh podjetij po reprodukcijskem materialu za leto 1965.

Te potrebe so bile precej višje od razpoložljivih deviz, zato so predloge vsem znižali za okoli 20%.

Naše podjetje je za leto 1965 predložilo potrebe po reprodukcijskem materialu v višini 3,037 milij. dev. din. Na osnovi predloga Sveta tekstilne industrije pa so nam odobrili za uvoz le 2,102 milij. din deviznih sredstev, kar predstavlja komaj 70% naših potreb, medtem ko so 10% potreb preusmerili na našo domačo surovinsko bazo, to je »Viskoza« Loznica. Tako bi bil naš letni proizvodni program krit z reprodukcijskim materialom z 80%. To je služilo Jugobanki kot osnova za sklenitev pogodbe in za določitev naše obveznosti do izvoza.

S pogodbo je bilo podjetju dano na voljo le 1,848 milijonov deviznih sredstev, za nabavo reprodukcijskega materiala, s pogojem, da bo naš kolektiv z direktnim izvozom in izvozom preko tkalnic ustvaril 1,014 milij. deviznih sredstev. Kolikor podjetje ne bi doseglo direktnih in indirektnih izvoznih pogodbenih obveznosti, se bi mu, v sorazmerju za nedosežen izvoz, zmanjšala odobrena devizna sredstva.

Iz tega je razvidno, da mora podjetje, če hoče doseči 80% proizvodnega programa, ustvariti 50% lastnih deviznih sredstev za nabavo surovin. Če pa bi hotelo izpolniti proizvodni program v celoti, pa mora ustvariti 65% deviznih sredstev za nabavo surovin.

Iz navedenega razberemo, da stoji kolektiv pred precejšnjo odgovornostjo in velikimi težavami, saj so izvozne obveznosti izredno velike. Poleg tega imamo opraviti tudi z vezanimi posli, saj nam morajo del deviznih sredstev ustvariti tkalnice z izvozom. Tu pa se pričenjajo težave, ker ostanemo vezani na uspeh ali neuspeh tkalnic. Nekatere tkalnice namreč svojih izdelkov ne morejo plasirati na zunanje tržišče, ker tam niso iskani, medtem, ko se isti artikli na domačem trgu zelo dobro prodajajo. Taka podjetja zato ne morejo ustvariti deviznih sredstev, da bi tako krila svoje obveznosti do našega podjetja. Zato jim bomo prisiljeni ustaviti dobavo preje, ker banka ne odstopa od pogodbenih obveznosti, kljub temu, da je, iz gospodarskega stališča, izvoz takih artiklov neutemeljen, ker ga lahko na domačem tržišču popolnoma in koristno realiziramo.

Kolikor bomo primorani takšnim podjetjem, ki sploh ne krijejo svojih obveznosti, ali pa ne v celoti, popolnoma ali pa delno ustaviti dobavo preje, bo prišlo v teh kolektivih do zastojev. Tu pa se pričnejo še ostale veržne reakcije v našem gospodarstvu.

Naš kolektiv je zato sklical vse zainteresente na skupni sestanek, da bi se pogovorili za skupno akcijo, ter, da bi tako na skupen način rešili ta problem. V ta namen je odšla posebna delegacija na Jugobanko v Beograd, vendar brez uspeha. Dosegli smo le to, da more podjetje skleniti dodatne pogodbe za izvozne posle, pri čemer se kolektivom prizna izvozni dolar v celoti. Na ponovnem sestanku so se predstavniki nekaterih kolektivov zavezali, da bodo dodatno izvozili za 231 milij. din izdelkov, s čimer bomo imeli zagotovljena sredstva za nabavo surovine, ter s tem zagotovljeno delo do konca letošnjega leta. Poleg tega bo podjetje prevzelo tudi uslužnostna dela za podjetja iz vzhodnih držav, tj. Vzhodno Nemčijo, Poljsko in Romunijo. S tem bi bila situacija za naše podjetje do konca leta rešena, nikakor pa ne bi bil rešen problem tistih podjetij, ki niso ustvarila pogodbenih obveznosti.

Naslednji problem, ki z reformo stopa v ospredje, je problem pomanjkanja obratnih sredstev. Splošna potrošnja po reformi je manjša, ker so se proračuni potrošnikov po strukturi spremenili. Poleg tega pa se je zaostri tudi kreditni režim, zato je čutili občutno pomanjkanje obratnih sredstev, ker so se obveznosti kupcev močno povečale, saj znašajo npr. ob koncu devetmesečnega obdobja preko 700 milijonov. Če sedaj upoštevamo, da moramo nakup surovin plačati s plačili vnaprej, vidimo, koliko obratnih sredstev je za to potrebnih.

A. K.